

[Niels Helveg Petersen.]

om, at regeringen skulle drive på denne udvikling, skulle søge aktivt at påvirke den, således at vi så hurtigt som muligt kunne komme så langt som muligt. Det var en overordentlig eftergivende talsmand for regeringen i dette spørgsmål, vi hørte.

Ministeren brugte bl. a. et udtryk, som jeg tror er kernepunktet i diskussionen: vi skal give det foreliggende forslag — underforstået forslaget om samarbejdsregler — en chance. Der foreligger nemlig ikke nogen regler. Det er dem, vi skal til at lave. De er ikke udarbejdet. Mig bekendt er det så sent som i denne uge, organisationerne har fået udkastet til udtalelse. Det vil sige, vi altså ikke skal diskutere dette spørgsmål på basis af givne regler. Vi skal diskutere, hvilke regler der skal gælde, og det har da nogen betydning. Jeg er nemlig enig med ministeren, når han siger, at det drejer sig om på dette område at sætte i gang forsøgsvirksomhed, indsamle erfaringer osv. Men det er ikke ligegyldigt, på hvilket grundlag indsamlingen af erfaringer sker. Det er afgørende vigtigt, at man kan indsamle erfaringer på, om jeg så må sige, et så avanceret grundlag som overhovedet muligt. Så får man nemlig om ét eller to år, som ministeren nu taler om, et langt bedre grundlag for at revidere til den tid og nå endnu et skridt længere. Vedtager man forslaget om samarbejdsregler, bliver det de gældende regler. Så vil der ikke være de samme muligheder, som jeg tror man kunne lukke op for, hvis man ville søge at lægge vort forslag til grund.

Det har været forsøgt hævdet især af venstres ordfører, at der her skulle være tale om en aftale mellem parterne. Det er der ikke tale om, det er ikke nogen aftale mellem parterne. Der har siddet et udvalg og forhandlet og anbefalet et sæt regler, men om nogen aftale i almindelig forstand på arbejdsmarkedet er der ikke her tale. Derfor er der placeret et ansvar hos regeringen som arbejdsgiver, og dermed kommer folketinget direkte ind i billedet. Jeg tvivler på, at man kan stable en konstruktion op, så man kunne sige, at det ville være brud på en aftale, om folketinget valgte at imødekomme nogle af de synspunkter, som man ofte har mødt fra lønmodtagerside, altså den part man forhandler med. Hvordan det skulle

kunne være et brud på nogen aftale, har jeg meget svært ved at få ind i mit hoved.

Det afgørende i denne sag er efter min mening, at samarbejdsudvalg på det offentlige og også på det private område må have et reelt indhold. De skal beskæftige sig med sager af reelt indhold, have en virkelig indflydelse. Arbejdet i et samarbejdsudvalg bliver først rigtig meningsfyldt, når man henlægger opgaver til dem, og derfor er det vigtigt, at man følger det princip, som vi har foreslået, at tillægge udvalgene en besluttende myndighed i visse principssager. Det tror jeg er et hovedpunkt i diskussionerne om demokrati på arbejdspladsen. Hvis ikke man henlægger væsentlige beslutninger til de organer i virksomheden, som er demokratiske, så bliver der ikke noget virksomhedsdemokrati, så bliver der forstandigvis heller ingen interesse fra de ansatte om det arbejde, der foregår. Derfor er det væsentligt, at der gives indflydelse på væsentlige forhold.

Jeg forstod altså, at ministeren havde givet op over for denne sag, at den var færdig, og nu kunne man så sætte sig hen og revidere den om nogen tid. Det er jeg ked af. Jeg forstod samtidig, at ministeren var klar over, at dette ville nok blive til en realitet i løbet af 1970erne. Ja, hvis tempoet ikke bliver for langsomt, så kan det jo være.

Med hensyn til det andet afsnit i forslaget sagde ministeren, at man med hensyn til aktieselskaberne overvejede noget med et lidt bredere sigte. Jeg må forstå udtalelsen sådan, at man overvejer dette spørgsmål i forbindelse med planer om økonomisk demokrati f. eks., at man altså ikke mener, at dette spørgsmål kan løses isoleret fra spørgsmål om det økonomiske demokrati under en eller anden form. Det mener jeg ikke er rigtigt. Jeg mener, at det er meget vel muligt og vil være rigtigt at løse netop dette spørgsmål, tage det ud af sagen og prøve at få det løst, således som Landsorganisationen i Norge, efter hvad jeg forstår, nu er indstillet på det.

Jeg noterer i øvrigt, at ministeren i sin tale ikke med et ord omtalte hele repræsentationsspørgsmålet, altså hvem der skal repræsentere de ansatte i udvalgene. Det gjorde til gengæld den socialdemokratiske ordfører hr. Jørgen Peder Hansen, som var